

Схвалено:
педагогічною радою
КЗ «Дніпрорудненська гімназія «Софія»
- ЗОШ I-III ступенів № 1» ДМР ВР ЗО
(протокол від __30__ серпня 2021 року № _1__)
Директор Світлана Притула

Освітній проєкт
з громадянсько-патріотичного
виховання
на 2021-2026 навчальний рік

Загальні положення

Історичні події, що відбувалися і відбуваються в Україні протягом 2013-2020 років – Революція Гідності, боротьба за територіальну цілісність, незалежність України, за право жити, навчатись, працювати у демократичній, правовій державі – підняли на поверхню глобальні проблеми суспільства. Частина таких проблем так чи інакше пов'язана з недостатнім рівнем національної свідомості різних поколінь українців, з викривленим трактуванням окремих історичних фактів нашої держави, з відсутністю державної ідеї об'єднання Заходу і Сходу у історичному, економічному, політичному, ментальному сенсі. Виходячи з вищезазначеного, патріотизм на даний час є особливо гострою потребою і держави, якій необхідно щоб молоде покоління росло національно свідомими громадянами-патріотами, здатними забезпечити країні гідне місце у цивілізованому світі. Критеріями патріотизму є любов, вірність і служіння Батьківщині, турбота про забезпечення цілісності і суверенітету України, піклування про її постійний розвиток на шляху демократичного національного відродження, сприяння гармонізації державних, суспільних та особистісних інтересів у повсякденному житті. У випадку загрози патріотизм проявляється у готовності служити Україні, встати на її захист. На рівні освітнього закладу вирішенню проблеми громадянсько-патріотичного виховання сприятиме освітня Програма громадянсько-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді на 2021-2026 рік.

Програма визначає зміст та основні шляхи розвитку системи громадянсько-патріотичного виховання учнівської молоді та спрямована на подальше формування патріотичної свідомості як однієї із найважливіших цінностей і основ морально-духовної єдності суспільства.

Нормативно-правова база

Програма розроблена відповідно до:
Законів України «Про освіту», «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»;
Законами України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті», постановами Верховної Ради України «Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді»; указами Президента України: від 12.06.2015 №334 «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді», від 13.10.2015 № 580 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2019 – 2022 роки»; розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.12.2015 №1400 «Про затвердження плану заходів щодо національно-патріотичного виховання молоді на 2016 рік»; наказом Міністерства освіти і науки України від 16.07.2015 №768 «Про національно-патріотичне виховання в системі освіти тощо.

Мета, завдання, принципи громадянсько-патріотичного виховання

Метою громадянсько-патріотичного виховання є становлення громадянина-патріота України, готового самовіддано розбудувувати її як суверену, незалежну, демократичну, правову, соціальну державу, і забезпечувати її національну безпеку, знати свої права і обов'язки, цивілізовано відстоювати їх, сприяти єднанню українського народу, громадянському миру і злагоді в суспільстві.

Мета громадянсько-патріотичного виховання конкретизується через систему таких виховних **завдань**:

- утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;
- виховання поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки;
- підвищення престижу військової служби як виду державної служби, а звідси культивування ставлення до солдата як до державного службовця;
- визнання й забезпечення в реальному житті прав дитини як найвищої цінності держави і суспільства;
- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;
- сприяння набуттю дітьми та учнівською молоддю патріотичного досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, спілкуватися з соціальними інститутами, органами влади, спроможності дотримуватись законів та захищати права людини, готовності взяти на себе відповідальність, здатності розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів;
- формування етнічної та національної самосвідомості, любові до рідної землі, держави, родини, народу; визнання духовної єдності населення усіх регіонів України, спільності його культурної спадщини та майбутнього;
- формування толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій;
- утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства; культивування кращих рис української ментальності – працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, бережного ставлення до природи;
- формування мовної культури, оволодіння і вживання української мови як духовного коду нації;
- спонукання зростаючої особистості до активної протидії аморальності, правопорушенням, шовінізму, фашизму.

Принципи громадянсько-патріотичного виховання

Основними принципами громадянсько-патріотичного виховання є:

- *принцип національної спрямованості*, що передбачає формування національної самосвідомості, виховання любові до рідної землі, свого народу, шанобливе ставлення до його культури; повагу, толерантність до культури усіх народів, які населяють Україну; здатності зберігати свою національну ідентичність, пишатися приналежністю до українського народу, брати участь у розбудові та захисті своєї держави;

- *принцип гуманізації виховного процесу* означає, що вихователь зосереджує увагу на дитині як вищій цінності, враховує її вікові та індивідуальні особливості і можливості, не форсує її розвитку, спонукає до самостійності, задовольняє базові потреби дитини; виробляє індивідуальну програму її розвитку, стимулює свідоме ставлення до своєї поведінки, діяльності, патріотичних цінностей;

- *принцип самоактивності і саморегуляції*, який сприяє розвитку у вихованця суб'єктних характеристик; формує здатність до критичності й самокритичності, до прийняття самостійних рішень. Поступово виробляє громадянську позицію особистості, почуття відповідальності за її реалізацію в діях та вчинках;

- *принцип культуровідповідності*, що передбачає органічну єдність патріотичного виховання з історією та культурою народу, його мовою, народними традиціями та звичаями, які забезпечують духовну єдність, наступність і спадкоємність поколінь;

- *принцип полікультурності* передбачає інтегрованість української культури у європейський та світовий простір, створення для цього необхідних передумов: формування у дітей та учнівської молоді відкритості, толерантного ставлення до відмінних від національних ідей, цінностей, до культури, мистецтва, вірування інших народів; здатності диференціювати спільне і відмінне в різних культурах, сприймати українську культуру як невід'ємну складову культури загальнолюдської;

принцип соціальної відповідності обумовлює необхідність узгодженості змісту і методів патріотичного виховання реальній соціальній ситуації, в якій організовується виховний процес. Завдання патріотичного виховання зорієнтовані на реальні соціально-економічні умови і передбачають виховання у дітей готовності до ефективного розв'язання життєвих проблем.

Організація, координація і контроль виконання

Організація виконання заходів Програми, їх координація і контроль покладаються на заступника директора з виховної роботи, педагогів-організаторів до функціональних обов'язків яких належать питання громадянсько-патріотичного виховання та ідеологічної роботи з учнівською молоддю.

Шляхи і засоби реалізації

Форми й методи громадянсько-патріотичного виховання базуються на українських народних традиціях, прикладах героїчної боротьби українського народу за незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України.

Оптимальним способом розв'язання проблеми є розроблення заходів, виконання яких сприятиме послідовному та системному вирішенню питань реалізації пріоритетних завдань Програми.

Очікувані результати:

- створення ефективної виховної системи громадянсько-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді;
- забезпечення у молодого покоління розвинутої патріотичної свідомості і відповідальності, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про спільне благо, збереження та шанування національної пам'яті;
- зацікавленість молоді щодо служби у Збройних силах України, готовність до захисту України та виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, з метою становлення її як правової, демократичної, соціальної держави;
- підвищення загальних знань про історію, культуру, традиції українського народу;
- усвідомлення своїх прав та обов'язків, формування моральних норм і правил поведінки;
- підвищення професіоналізму організаторів та фахівців з питань патріотичного виховання;
- залучення батьків до співпраці та стимулювання їхньої активної участі у громадянсько-патріотичному вихованні дітей та учнівської молоді.
- залучення молодіжних громадських організації до співпраці в напрямку громадянсько-патріотичного виховання.

Необхідною умовою втілення Програми в практику є широке обговорення її завдань на засіданнях учнівського самоврядування, ради закладу освіти, педагогічної ради.

Заходи щодо забезпечення реалізації

I. Засідання циклової комісії «Громадянсько-патріотичне виховання»

№ з/п	Захід	Термін проведення	Відповідальні
I засідання			
1	Завдання циклової комісії на 2021–2022 н.р. з питань планування		

	роботи циклової комісії.		
2	Скласти графік взаємовідвідувань занять вчителів-членів циклової комісії.	Вересень, 2021	Члени циклової комісії
3	Огляд методичної літератури, преси з питань громадянсько-патріотичного виховання, створення соціальної сторінки у Фейсбук.		Керівник ЦК Полянська О.В.
II засідання			
1	Проведення правової освіти та виховання, направленої на розвиток у учнів почуття власної гідності, усвідомлення своїх прав і місця в суспільстві, можливості реалізації своїх прав у поєднанні з виконанням обов'язків. – (доповідь, пропозиції щодо проведення заходів з даної теми).	Листопад, 2021	Цина Н.В. Амірзянов В.Н. (за згодою)
2	Підготовка до проведення Дня Гідності та Свободи		Керівник ЦК Полянська О.В. Кашуба О.В.
III засідання			
1	Організація роботи щодо залучення учнів до вивчення історичного минулого, культури українського народу, пропагування здобутків національної духовної спадщини шляхом проведення акцій, конкурсів патріотичного спрямування – (доповідь пропозиції щодо проведення заходів з даної теми).	Січень, 2022	Керівник ЦК Полянська О.В. Федосова С.Б. Бережна А.І. Бруй Л.А.
2	Формування мовної культури, оволодіння та вживання української мови як духовного коду нації.		Керівник ЦК Полянська О.В. Маслова К.В. Школова Ю.В.
IV засідання			
1	Впровадження нових форм, методів національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді	Лютий, 2021	Керівник ЦК Полянська О.В. Мельничук К.В. Кашуба О.В.

	Підготовка до Дня вшанування героїв Небесної Сотні.		Сіра Р.Ю.
V засідання			
1	Круглий стіл для класних керівників на тему: «Організація заходів, спрямованих на утвердження патріотизму та національної свідомості молоді»	Квітень – травень, 2022	Керівник ЦК Полянська О.В., Кашуба О.В.
2	Підведення підсумків роботи циклової комісії та завдання на новий навчальний рік (звіт членів циклової комісії)		

II. Організація роботи з дітьми

№ з/п	Захід	Термін проведення	Відповідальні
1	Забезпечення інформаційного середовища, яке сприяє вихованню патріотичних почуттів через: - систематичне проведення класних годин, годин спілкування, тренінгів, виготовлення буклетів та листівок, екскурсій, уроків мужності, тощо із залученням батьків; - презентація гуртків патріотичного спрямування.	Протягом навчального року Вересень, 2021	Класні керівники, члени циклової комісії Керівники гуртків
2	Проведення благодійних акцій.	Протягом навчального року	Члени циклової комісії. Класні керівники
3	Участь гімназистів у святкуванні знаменних дат.	Згідно річного плану	Класні керівники, члени циклової комісії
4	Залучення учнів до участі в олімпіадах, конкурсах, змаганнях, фестивалях різних рівнів.	Протягом навчального року	Класні керівники, члени циклової комісії
5	Активізація роботи учнівського самоврядування з питань громадянського виховання спрямованих на формування активної громадянської позиції.	Протягом навчального року	Педагог-організатор
6	Поновлення куточків національної символіки у навчальних кабінетах.	Вересень, 2021	Класні керівники
7	Організація та проведення свят, що	Згідно	Керівник ЦК

	утверджують громадянський статус учня навчального закладу: - Свято першого дзвоника. - Посвята в першокласники. - Посвята в гімназисти. - Свято останнього дзвоника. - Випускні вечори.	річного плану	Полянська О.В., класні керівники, педагог-організатор Сіра Р.Ю.
8	Проведення циклу бесід, виховних заходів, спрямованих на формування у дітей та учнівської молоді поваги до Конституції України, законів української держави.	Протягом навчального року	Педагог-організатор, класні керівники.
9	Оформлення матеріалів на стенді «Україна – єдина країна».	Протягом навчального року	Педагог-організатор, Стренакова Г.В.
10	Спортивне свято до Дня українського козацтва для 2-4 класів	Жовтень, 2021	Циба С.В. Цивата В.О.
11	Оформлення книжкової виставки «Мужні козаки»	Жовтень, 2021	Мельничук К.В. Шиєнкова Л.О.
12	Зустрічі з ветеранами АТО, присвячені Дню Гідності та Свободи.	Листопад, 2021	Керівник ЦК Полянська О.В. бібліотекар Мельничук К.В
13	Організація та проведення зустрічі до Дня людей з особливими потребами; акція «Діти – дітям».	Грудень, 2021	Керівник ЦК Полянська О.В. соціальний педагог Мовчан В.П.
14	Акція «Не залишайся осторонь» - збір подарунків для вихованців Оріхівського дитячого реабілітаційного центру до Дня Св. Миколая.	Грудень, 2021	Керівник ЦК Полянська О.В. класні керівники Педагог-організатор
15	Проведення «Вертепу».	Січень, 2022	Керівник ЦК Полянська О.В. Керівник музичного колективу Патрушева М.О. (спільний проєкт)
16	Виховний захід до Дня вшанування загиблих під час війни в Афганістані.	Лютий, 2022	Амірзянов В.Н.

17	Урок мужності до Дня вшанування героїв Небесної Сотні.	Лютий, 2021	Керівник ЦК Полянська О.В. Коломоєць С.В. Кашуба О.В.
18	Проведення фестивалю-конкурсу «Таланти твої, Софіє».	Березень, 2022	Керівник ЦК Полянська О.В. педагог-організатор Сіра Р.Ю.
19	Проведення Софіївського ярмарку	Березень, 2022	Керівник ЦК Полянська О.В. педагог-організатор Сіра Р.Ю. Кафедра слов'янської філології.
20	Участь у Всеукраїнській виставці-конкурсі «Знай і люби свій край».	Березень, 2022	Класні керівники, керівники гуртків Стренакова Г.В.
21	Конкурс малюнків «Я і Україна» - 1-4 класи.	Квітень, 2022	Стренакова Г.В.
22	Зустріч з поетами міста Дніпрорудне	Протягом року	Бібліотекарі Шиєнкова Л.О. Мельничук К.В
23	Проведення заходів до Дня Пам'яті і примирення.	Травень, 2022	Керівник ЦК Полянська О.В. педагог-організатор Сіра Р.Ю., класні керівники
24	Проведення свята до Дня вишиванки.	Травень, 2022	Керівник ЦК Полянська О.В. Педагог-організатор Сіра Р.Ю.
25	Висвітлювання матеріалів з громадянсько-патріотичного виховання, результатів участі учнів навчального закладу конкурсах, змаганнях, фестивалях змаганнях різного рівня в ЗМІ, на сайті навчального закладу, соціальних мережах.	Протягом навчального року	Керівник ЦК Полянська О.В. Члени циклової комісії.

III. Робота з батьками

№ з/п	Захід	Термін проведення	Відповідальні
1	Участь у роботі університету батьківських знань з питань громадянського виховання.	Згідно річного плану роботи	Члени циклової комісії
2	Інформаційна хвилина «Поради для батьків» із педагогічної спадщини А. С. Макаренка	Жовтень	Керівник ЦК Полянська О.В. класні керівники 5-8 класів
3	Залучення батьків для участі в родинних святах, конкурсах, змаганнях, акціях.	Протягом навчального року	Члени циклової комісії
4	Запрошення батьків для участі у проведенні нарад при директорові, педагогічних радах, психолого – педагогічних семінарах з питань громадянсько-патріотичного виховання учнів засобами партнерських відносин батьків та вчителів.	Згідно річного плану роботи	Керівник ЦК Полянська О.В., класні керівники
5	Волонтерська допомога ветеранам «Дні добрих справ»	Листопад, 2021	Керівник ЦК Полянська О.В. класні керівники
6	Залучення батьків до екскурсій та походів з метою поширення знань учнів з історії рідного краю.	Протягом навчального року	Класні керівники, члени циклової комісії
7	Дискусія «Актуальні питання національно-патріотичного виховання дітей та молоді: досвід та проблеми»	Лютий, 2022	Керівник ЦК Полянська О.В.

Розробила:
Керівник ЦК

Полянська О.В.